

References

1. Zadorzhnia L. A. Rehuliatyvna efektyvnist personalnoho prybutkovoho podatku: pryklad Ukrainy (2017) [text] [Regulatory Efficiency of Personal Income Tax: the Case of Ukraine] Candidate's thesis Irpin: Un-t derzh. fisk. Sluzhby Ukr. [in Ukrainian].
2. Taxing Wages 2015-2016 Special Feature: Taxation and skills. OECD ilibrary. <https://www.oecd-ilibrary.org/> Available at: https://read.oecd-ilibrary.org/taxation/taxing-wages-2017_tax_wages-2017-en.
3. Bikas E., Subačienė R., Astrauskaitė L. & Keliuotytė-Staniulėnienė G. Evaluation of the Personal Income Progressive Taxation and the Size of Tax-Exempt Amount in Lithuania (2014) EKONOMIKA, 93 (3), 84-101.
4. European tax database. European Commission. https://ec.europa.eu/commission/index_en Available at: http://ec.europa.eu/taxation_customs/tedb/taxSearch.html.
5. Cozmei, C. & Şerban E. A cross-country comparison of the personal income tax systems progressivity (2014) Theoretical and Applied Economics, 21 (11(600)), 57-70. Available at: <http://store.ectap.ro/articole/1034.pdf>.
6. Tulai O., Yamelynets A. Personal income tax: experience of foreign countries (2019) World of finance, 1, 76-86 [in Ukrainian].

УДК 657

Туряниця К.С.

викладач кафедри обліку і аудиту

ДВНЗ «Ужгородський національний університет», м. Ужгород, Україна

Безносько Ю.В.

викладач фінансово-економічних дисциплін

Природничо - гуманітарний коледж

ДВНЗ «Ужгородський національний університет», м. Ужгород, Україна

СПЕЦИФІКА ОБЛІКУ ГОТЕЛЬНИХ ПОСЛУГ

Готельна індустрія достатньо специфічна і багатогранна галузь в економіці, яка об'єднує підприємства, що здійснюють виробництво як матеріальних так і нематеріальних (послуги) благ. Підприємства готельного комплексу являють собою складний механізм по виробництву і наданню послуг і включають в себе декілька різнопланових видів діяльності: розміщення, харчування, відпочинок, побутове обслуговування та інше. Невизначеність та суперечливість організації обліку надання готельних послуг в Україні зумовлюють потребу в поглибленому їх дослідженні.

Готельні послуги - це дії (операції) підприємства з розміщення споживача шляхом надання номера (місця) для тимчасового проживання в готелі, а також інша діяльність, пов'язана з розміщенням і тимчасовим проживанням [1].

Готельні послуги складаються із основних і додаткових, які надаються споживачу. До основних послуг готелю відносяться послуги, які включаються в ціну номера (місця) і надаються споживачу згідно укладеним договором. До додаткових послуг готелю відносяться послуги, які споживач замовляє і оплачує додатково за окремим договором.

Обґрунтована система класифікації готельних послуг сприяє створенню умов для організації економічно обґрунтованого обліку доходів і витрат за готельними послугами.

Надання послуг проживання є основним видом послуг готельного господарства. Специфіка обліку виручки від послуг проживання полягає у моменті визнання факту надання послуг: в кінці терміну найму номера або щоденно. Особливо це важливо, коли найм номера припадає на два періоди: день заїзду та день виїзду. В обліковій політиці необхідним є передбачити обраний варіант визнання доходів за готельними послугами, тобто виручка визнається по закінченню терміну заїзду, або виручка за послуги проживання визнається щоденно.

Також важливим при формуванні вартості послуг проживання є необхідність передбачити два варіанта включання у вартість послуг харчування: з харчуванням і без для можливості забезпечення якісного обслуговування клієнтів.

Специфікою готельних послуг є відображення витрат. В готельному господарстві чітко потрібно розмежовувати, витрати, які будуть включатись у собівартість послуг, та витрати, які будуть складати витрати звітного періоду.

Економічна природа собівартості вимагає відшкодування витрат і отримання будь-якого прибутку в рамках надання або реалізації кожної послуги, тобто собівартість послуг готельного господарства являє собою вартісну оцінку використаних у процесі надання послуг ресурсів, сировини, матеріалів, палива і енергії в трудових ресурсах та інших витрат.

В процесі калькулювання готельних послуг важливим є категорія готельного комплексу, оскільки одні і ті ж послуги для одного готелю є обов'язковими і включаються у вартість проживання як основи готельних послуг, а для готелів іншої категорії, дані послуги є додатковими і замовляються та оплачуються клієнтами окремо та включаються у витрати звітного періоду.

На наш погляд, найбільш оптимальним методом калькулювання готельних послуг для організацій готельного господарства є метод визначення собівартості за фактичними витратами, пов'язаними з одиницею наданих послуг, які поділяються на весь їх обсяг в натуральних або умовно-натуральних показниках.

При формуванні собівартості готельних послуг, необхідно визначити, які витрати будуть в неї включатися, вибрати порядок обліку цих витрат - в якому розмірі їх включати в собівартість і в який період часу, встановити об'єкти калькулювання. У собівартість включаються витрати, безпосередньо пов'язані з наданням послуг проживання, побутового обслуговування постояльців і інших готельних послуг зокрема:

- ✓ матеріальні витрати і витрати на оплату праці працівників, відрахування на соціальні внески, витрати по контролю і підвищенню якості послуг, їх надійності та екологічної безпеки, а також усунення виявлених недоліків послуг;
- ✓ витрати по підтримці основних засобів об'єктів інженерної інфраструктури в робочому стані, а також обслуговуючих їх машин і механізмів, включаючи ремонт і технічне обслуговування;
- ✓ забезпечення виконання санітарно-гігієнічних вимог, протипожежної і сторожової охорони та інших спеціальних вимог, передбачених правилами технічної експлуатації;
- ✓ витрати по забезпеченню нормальних умов праці і техніки безпеки, в тому числі витрати на проведення медоглядів та інструктажів;
- ✓ амортизаційні відрахування по об'єктах основних засобів;
- ✓ орендні платежі за користування земельними ділянками;
- ✓ витрати, пов'язані з підготовкою та перепідготовкою кадрів;
- ✓ витрати на проведення аварійно-відновлювальних робіт, втрати від простоїв з внутрішньовиробничих причин і недостачі матеріальних цінностей при відсутності винних осіб, витрати по відшкодуванню шкоди, заподіяної працівникам каліцтвом;
- ✓ податки, збори, платежі та інші встановлені законодавством відрахування.
- ✓ витрати по оплаті енергії, водопостачання, опалення, прання білизни;
- ✓ витрати по телефонізації, радіомовлення;
- ✓ відрахування на страхування майна;
- ✓ управлінські витрати: утримання адміністративно-управлінського персоналу, оплата консультаційних, інформаційних, аудиторських, страхових послуг, утримання і обслуговування технічних засобів управління і програмного забезпечення;
- ✓ витрати на комісійні, агентські та інші винагороди стороннім організаціям, що надають комерційні послуги, - туроператорам і турагентам;
- ✓ представницькі витрати;
- ✓ витрати на рекламу (цілеспрямований інформаційний вплив на споживача для просування послуг на ринку збуту) тощо.

Чітке формування об'єктів калькулювання забезпечить якісну організацію визначення собівартості готельних послуг та їх відображення в бухгалтерському обліку.

Список використаних літературних джерел

1. Про туризм : Закон України від 15.09.1995 р. № 324/95-ВР– Електронний ресурс. – Режим доступу : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0324-95>.